

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr 36.

Kontor: Nørregade 33, St.

14. September 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.

Hotel du Nord.

Indgang ad Porten.

Elevator.

Ærede Læser af K. & S.!

Frugt, Grøntsager, Vildt, slagtet Fjerkræ, udmærket Fiskefars 60 Øre $\frac{1}{2}$, henkogte Sager, alt i bedste Kvalitet anbefales Dem fra

Sophie Jensen, Skovbogade 5.

Telefon 7015.

Varerne sendes overalt.

Toni Christensen.

Hjemmelavet Konfekt.

Spise og Kogechokolade,
Kakao m. m.

Lykkesholms Allé 1 A, St.
Telefon 18311.

Varerne bringes overalt.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,
Tilskæring og Kjølesyning
Zinsgade 2, 2. Sal.

Fru Dora Dessau,

Hamborg,

Holstenplatz 4, Stuen th.,

anbefaler sig som Fremmedfører for Hamborg og Omegn.

Kvindelig Fabriksinspektør.

I Berl. Tid. for Torsdag Aften findes Oplag om ledige Bestillinger for 5 mandlige eller kvindelige Inspektører under Arbejds- eller Fabriksstilsynet. Løn 2000 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 200 Kr., dog ikke over 2,800 Kr.

Redaktionen træffes som Regel hver Mandag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det først udkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Søndag Morgen. Indtil videre bedes Breve og Manuskripter sendt til Fru Monrad, Hostrupsvej 2, 3. S. V.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St., aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Samfundet bedes sendte under Ekspeditionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitlinie ÷ 10% for mindst 3 Ganges Indrykkelse. Løbende Annonce Aaret rundt 15% Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke, da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i Kioskerne.

Damernes Kunstflidsforenings

Skoler, Pilestræde 9, 1ste Sal.

Den 1ste Oktober paabegynder Skolen nye Kursus i Kunst- og Gobelinsvævning, hvidt og kulørt Kunstbrøde i samt Snedkeri. Indmeldelser modtages fra 15de September af Bestyrelsen, som træffes paa Skolen hver Dag fra 12—2.

Privat Undervisning gives ligeom Opsætning af Væve i Hjemmene udføres af øvede Væversker.

Elisabeth Cady Stanton.

Ved Dagmar Hjort.

(Da jeg har tænkt mig, at det kunde interessere »Kvinden og Samfundet«s Læsere at stifte Bekendtskab med den Kvinde, der mere end nogen anden maa betragtes som Ophav til den amerikanske Kvindebevægelse, som den, der gav Bevægelsen dens Karakter og formede dens Program, har jeg her i en forkortet Oversættelse gengivet Elisabeth Cady Stantons Erindringer*) indtil Tidspunktet for hendes første offentlige Optræden ved det Møde, som hun i 1848 sammenkaldte i Seneca Falls, og som indvarslede Kvindebevægelsen i Amerika.

Man vil af denne Beretning om hendes tidligere Liv og Udvikling, meddelt med hendes egne Ord, faa et Indtryk af hendes djærve og kraftige, ganske usentimentale og fordomsfrie Personlighed, og ved at se, hvilke Oplevelser og hvilke Reflexioner, der blev bestemte for hendes senere Optræden, vil man faa et Bidrag til Forstaaelsen af Kvindebevægelsens indre, psykologiske Aarsager).

Med adskillige Generationer af kraftige og handledygtige Forfædre bag mig, begyndte jeg Kampen for Tilværelsen under ret gunstige Forhold i Johnstown den 12. Novbr. 1815, samme Dag som min Fader Daniel Cady, en fremragende Jurist og Dommer i Staten Ny York, blev valgt til Medlem af Kongressen. Maa-ske har Ophidselsen ved den politiske Kampagne, som min Moder

fulgte med den største Interesse, haft Indflydelse paa mig før min Fødsel og bibragt mig det stærke Ønske, jeg altid har næret, om at faa Del i det offentlige Livs Rettigheder og Pligter.

Min Fader var af en fast Karakter og ubestikkelig Retfærdighed, men tillige beskeden og følsom i en pinlig Grad. Der var kun to Steder, han følte sig tilpas, i Retten og i sit Hjem. Skønt han i Virkeligheden var blød og kærlig, optraadte han dog paa en saa værdig og reserveret Maade, at vi Børn snarere betragtede ham med Frygt end med Kærlighed. Min Moder, Margaret Livingston, der var en høj, imponerende Skikkelse, var modig og selvtillidsfuld og fandt sig let til Rette under alle Forhold. Hun var Datter af Oberst James Livingston, der tog virksom Del i Revolutionskrigen.

Den første Begivenhed, der har indprentet sig i min Erindring, var min Søsters Fødsel, da jeg var 4 Aar gammel. Jeg hørte saa mange af vore Venner sige: »Hvor det dog er kedeligt, at det er en Pige,« at jeg følte en Slags Medlidenhed med det lille Puds. Ganske vist bestod Familien af 5 Piger og kun een Dreng, men jeg forstod ikke den Gang, at Piger blev betragtede som en ringere Slags Væsener.

Vore Forældre vare saa venlige, overbærende og hensynsfulde, som hine Dages puritanske Ideer tillod det; men Frygt mere end Kærlighed var fremherskende hos os overfor Gud saa vel som overfor vore Forældre.

Min barnlige Fantasi var i høj Grad opskræmt af Tanken paa Helvede. Man mente i hine Dage, at en fast Tro paa Helvede og Djævelen var den bedste Støtte for Dyden. Jeg følte mig stadig ulykkelig, naar mine Tanker dvælede ved disse Lærdomme, og jeg har altid haft mine Tvivl med Hensyn til den Dyd, der hviler paa Frygten for Straf.

Jeg undrede mig som Barn over, at alt, hvad man havde Lyst til at gøre, var Synd, og alt, hvad man ikke havde Lyst til, det forlangte enten Gud eller Mennesker, at man skulde gøre. Jeg erindrer min Fortvivlelse over min hele Stilling, bastet og bundet paa alle Kanter som et Barns Liv var i hine Tider. Og jeg

maa have fremsat mine Beklagelser herover paa en klar og utvetydig Maade, thi en Dag svarede min Søster Margaret mig: »Ved du hvad, herefter skal vi gøre, hvad vi har Lyst til, uden at spørge om Forlov.« »Saa bliver vi straffede,« sagde jeg. »Ja, hvad saa,« sagde hun, »saa faar vi i hvert Fald moret os, og det er bedre end at høre det evige Nej til alt og aldrig kunne tage sig noget morsomt til.« Denne Logik syntes uigendrivelig, og efterhaanden handlede vi efter hendes Plan.

Jeg har en uklar Erindring om, at jeg ofte blev straffet for Uartighed; men jeg tror, det var berettigede Oprørshandlinger mod Autoriteternes Tyranni. Jeg har ofte senere med Tilfredsstillelse hørt vore Venner tale om den overlegne Maade, paa hvilken min Søster Margaret og jeg trodsede alle Befalinger og Regler, som vi skulde rette os efter. Hvis vi havde rettet os efter dem, vilde vi nemlig være blevne berøvede af den Fornøjelse og Frihed, vi nød i vor Barndom. Da der blev gjort meget lidt for at more Børn, saa havde nemlig kun de Børn Fornøjelser, der samvittighedsfuldt sørgede for selv at skaffe sig dem.

Vore Tjenestepiger — Fred være med deres Støv — erindrer jeg uden nogen Følelse af Taknemmelighed eller Kærlighed. Vi gjorde stadig Oprør mod deres smaalige Tyranni. Abraham, Peter og Jacob, vore tre Negertjenere, tog os anderledes, og jeg har kun behagelige Minder om deres Venlighed og Tjenstvillighed. De spillede undertiden paa Banjo for os til Dans, og tog hjertelig Del i vor Morskab. De hviler nu alle med »gamle Onkel Ned paa det Sted, hvor gode Negre kommer hen.« Hvor Peter gik, der kunde man være sikker paa at træffe os. Hans Kærlighed for os var ubegrænset og blev fuldt ud gengældt. Han var det eneste af alle — synlige og usynlige — Væsener, vi ikke var bange for. Han var en ivrig Tilhænger af den biskoppelige Kirke. Julemorgen gik vi til Gudstjeneste med ham og sad med ham ved Indgangen i den saakaldte Negerstol. Han var det eneste farvede Medlem af den biskoppelige Kirke, og naar alle de andre Kommunikanter havde faaet Sakramentet, gik han alene op til Alteret. Klædt i et nyt Sæt blaat Tøj med forgyldte Knapper, lignede han en Fyrste, naar han med oprejst Hoved gik op igennem Koret som den højeste Mand i hele Menigheden, og dog var Fortommen saa stærk ved Aar 1823, at ingen vilde knæle ved Siden af ham. En Gang, da han ved en saadan

*) Eighty Years and more. London 1898. T. Fischer Unwin.